

Εργασία και συνεργασία

[Ορθοδοξία](#) / [Κοινωνικά θέματα](#) / [Πνευματική ζωή](#)

[Σοφία Μπεκρή](#), φιλόλογος-θεολόγος

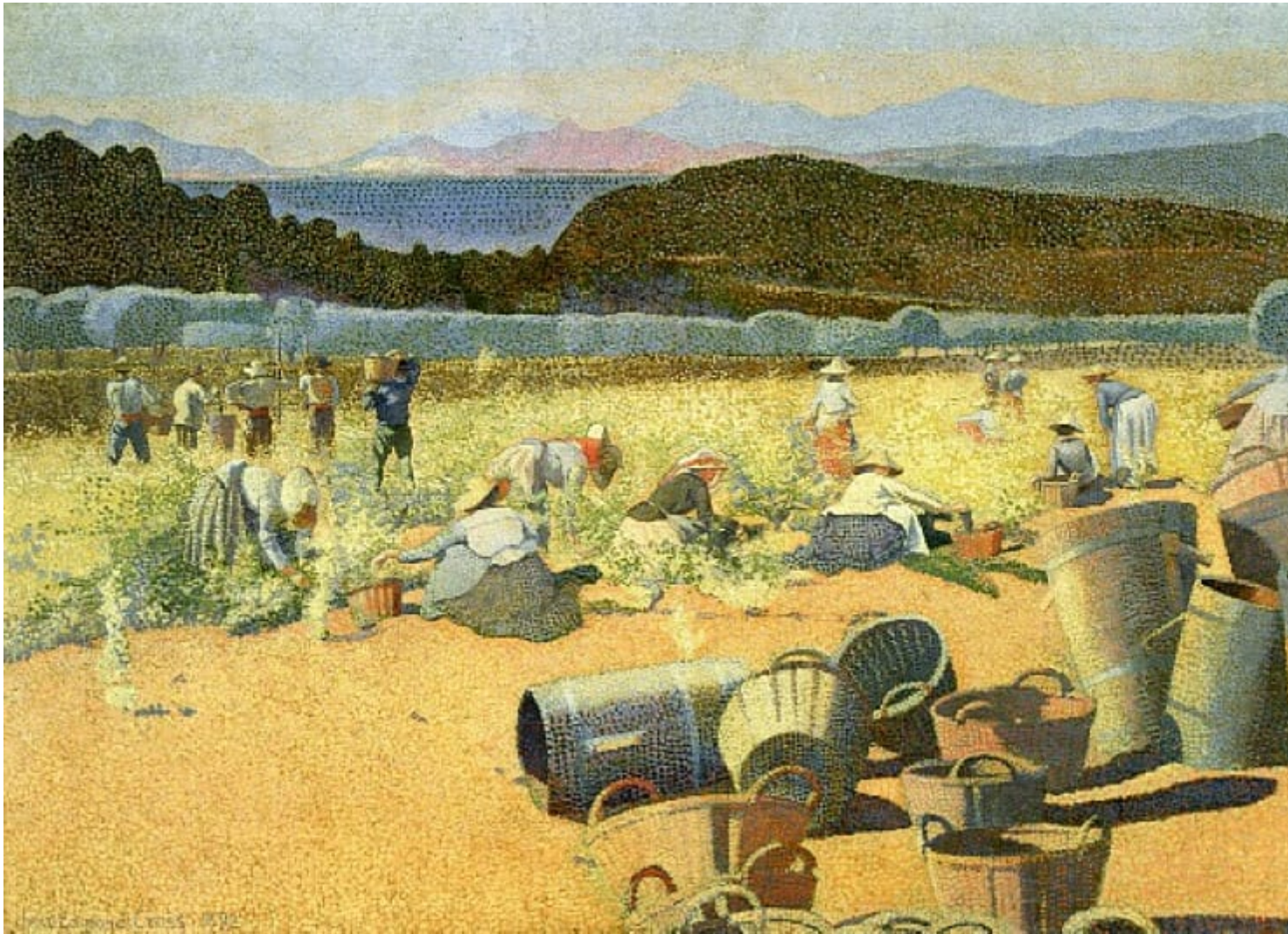

Η 1η Μαΐου, προτού καθιερωθή ως εργατική Πρωτομαγιά, ήταν μια εορτή της φύσεως. Ο καταγάλανος ουρανός, ο λαμπρός ήλιος, η καταπράσινη φύση με όλων των ειδών τα χρώματα και τα αρώματα των ανθών, και μάλιστα με το «άνθος του μαγιού» (μαγιολούλουδο), γεννούσαν στους ανθρώπους την διάθεση να ξεχυθούν στο ύπαιθρο και να γιορτάσουν, λατρεύοντας τις τότε θεότητες της φύσεως.

Με την επικράτηση του Χριστιανισμού παρέμεινε η ημέρα αυτή ως λαϊκή εορτή ή αφετηρία λειτουργίας ανθοκομικών εκθέσεων και άλλων παρομοίων εκδηλώσεων. Τα παλαιά παγανιστικά έθιμα δεν εξέλειψαν βεβαίως εντελώς, στις ημέρες μας μάλιστα γίνεται συχνά προσπάθεια για την αναβίωσή των.

Από πλευράς μερίδος Χριστιανών προτάθηκε, εξ άλλου, τα τελευταία χρόνια η καθιέρωση της 1ης Μαΐου ως εορτής του εργάτου Χριστού. Υπάρχουν, μάλιστα, πολύ όμορφες εικόνες που εμφανίζουν τον Χριστό να εργάζεται στο πλάι του Ιωσήφ και της Παναγίας μητρός του, που κρατάει στα χέρια της την ρόκα.

Βεβαίως ο Χριστός μας δεν υπήρξε απλός εργάτης, όπως θέλουν να τον εμφανίζουν οι γνωστοί «κοινωνικοί» κύκλοι για τους δικούς των λόγους, αλλά υπήρξε «ο των όλων ποιητής και δεσπότης», δημιουργός και μάλιστα συνδημιουργός του Πατρός του εν Αγίω Πνεύματι.

Ζιλ Μπρετόν (Jules Breton, 1827-1906) "The Grape Harvest at the Chateau Lagrange" (Ο τρύγος στο Σατό Λαβρά)

Θα ήταν, λοιπόν, ορθότερο να καθιερωνόταν η ημέρα της Πρωτομαγιάς ως ημέρα τιμής του Δημιουργού Θεανθρώπου Χριστού, Εκείνου που δεν εργάστηκε μόνον ως άνθρωπος αλλά ενήργησε, με την συνεργασία και των άλλων δύο προσώπων της Αγίας Τριάδος, για την δημιουργία του κόσμου και προνοεί συνεχώς για την συντήρηση και την αναδημιουργία του. Θα μπορούσε, μάλιστα, κατά τον εορτασμό της ημέρας αυτής, στον εσπερινό της εορτής να αναγιγνωσκόταν ο Προοιμιακός ψαλμός, που αποτελεί ύμνο στην δημιουργία («ως εμεγαλύνθη τα έργα σου, Κύριε. πάντα εν σοφία εποίησας»), ανήμερα της εορτής να διαβαζόταν λ.χ. η περικοπή από τον Απόστολο Παύλο, με την φράση «ει τις ου θέλει εργάζεσθαι μηδέ εσθιέτω» (Β' Θεσσαλ., γ' 10) και να ακουγόταν η ευαγγελική περικοπή «...εμβλέψατε εις τα πετεινά του ουρανού, ότι ου σπεύρουσιν ουδέ θερίζουσιν...και ο πατήρ υμών ο

ουράνιος τρέφει αυτά· ουχ υμείς μάλλον διαφέρετε αυτών;» (Ματθ., στ' 26-8), που υπογραμμίζει την πρόνοια του Θεού για όλη την φύση και μάλιστα για τον άνθρωπο!

Ο στόχος της καθιερώσεως μιάς τέτοιας ημέρας δεν θα ήταν βεβαίως να λησμονηθούν οι αγώνες των εργατών για τα δίκαια αιτήματά των, αλλά να γίνουν σε όλους φανερά η φύση και ο σκοπός της εργασίας που είναι η πνευματική και κοινωνική πρόοδος του ανθρώπου, προς δόξα Θεού και προς όφελος των συνανθρώπων του. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η Πρωτομαγιά δεν θα θύμιζε πλέον τις αντιπαλότητες και τις συγκρούσεις των ανθρώπων, αλλά θα υπενθύμιζε σε όλους ότι, παράλληλα με τα δίκαια αιτήματα, οι άνθρωποι χρειάζεται να αγωνίζονται και για την προσωπική ηθική των βελτίωση και για την κοινωνική των συνεργασία, χωρίς τις οποίες γεννώνται τα κοινωνικά προβλήματα και κυρίως η αδικία και η εκμετάλλευση.

Ως γνωστόν, όλη η περιπέτεια του ανθρωπίνου γένους ξεκίνησε ακριβώς από αυτήν την παρακοή της προτροπής του πλάστη των, «εργάζεσθαι και φυλάσσειν τον Παράδεισον» (Γεν., β' 15). Εκείνοι, όμως, αντί να εργάζονται και να συνεργάζονται, για να προοδεύουν και να απολαμβάνουν τους τιμίους καρπούς της εργασίας των, «αμάρτησαν», εξέκλιναν από την ορθή των πορεία, έγιναν ασεβείς προς τον Θεό και άδικοι προς τον συνάνθρωπο, με όλες τις τραγικές συνέπειες της ελευθέρας επιλογής των. Μάλιστα η εργασία από μέσο προαγωγής του ανθρώπου και από πρόξενος χαράς και ευφορίας έγινε μόχθος, δουλεία και μέσο αδικίας και αλληλοεκμεταλλεύσεως.

Άλλωστε και τα κοινωνικά συστήματα που δημιουργούνταν κάθε φορά για την επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων, επειδή δεν προσέφεραν συνολικές λύσεις και εξυπηρετούσαν ατομικές φιλοδοξίες η συμφέροντα, όχι μόνον δεν κατάφερναν να εξομαλύνουν τα προβλήματα αλλά τα ώξυναν ακόμη περισσότερο.

Είναι φανερό ότι χρειάζεται να βρεθή κάποιο άλλο σύστημα, ώστε ο δημιουργός – εργάτης να απολαμβάνη τον καρπό των μόχθων του, χωρίς άλλος να του τον αφαιρή αλλά και χωρίς ο ίδιος να αδικεί άλλον. Από την άλλη, εάν ο εργοδότης δεν είναι παράλληλα εργάτης, δεν μπορεί ποτέ να εκτιμήση τον μόχθο αλλά και την αξία της εργασίας.

Ένα τέτοιο σύστημα συνεργασίας υπήρχε, βεβαίως, στην αρχαία Εκκλησία με τις αποστολικές κοινότητες των πρώτων χριστιανικών χρόνων, που ως πρότυπό των είχαν τις αρχαιοελληνικές κοινότητες των πόλεων – κρατών. Εξ άλλου και οι πρώην αλιείς μαθητές του Κυρίου ήσαν κοινωνοί στην άγρα των ιχθύων, είχαν συνεταιρισμό και συνεργασία. Όποιος έπιανε περισσότερα ψάρια, «κατένευε τοις

μετόχοις τοις εν τω ετέρω πλοίω του ελθόντας συλλαβέσθαι αυτοίς» (Λουκ. ε' 7, 10). Η κοινωνία, η μετοχή στα κέρδη και στις ζημίες, τους επέτρεπε και τα προβλήματά των να επιλύουν ευκολότερα και τις συγκρούσεις να αποφεύγουν.

Χρειάζεται ασφαλώς να μελετηθή περαιτέρω και να ερευνηθή σε βάθος κατά πόσο το σύστημα αυτό κοινωνικής συνεργασίας και αλληλεγγύης, που εφαρμόστηκε και μετέπειτα (π.χ. Βυζάντιο, Τουρκοκρατία) με επιτυχία, μπορεί να έχη εφαρμογή και αποτέλεσμα και στις δύσκολες σημερινές συγκυρίες. Ένα, πάντως, είναι βέβαιο, ότι μόνον διά του σεβασμού προς τον δημιουργό Θεό και της αγάπης προς τον συνάνθρωπο μπορεί να επέλθη και πάλι η δικαιοσύνη, η αλληλεγγύη και η συνεργασία.

Εργαζώμεθα, λοιπόν, και συνεργαζώμεθα, ώστε να ομοιάζωμε στο πρότυπό μας, στον Τριαδικό Θεό της αγάπης και της συνεργασίας, και Εκείνος γνωρίζει πότε και πως θα αξιοποιήση τα αποτελέσματα των καλών μας έργων προς όφελος πάντων των ανθρώπων. Ας προσευχώμαστε γι' αυτό να μας φωτίζη να διακρίνωμε πάντοτε το δίκαιο θέλημά Του!

PERMANENTLY_REMOVED